

20 AUGUSTUS 2017 – TWINTIGSTE ZONDAG DOOR HET JAAR

EERSTE LEZING

JESAJA 56, 1.6-7

Zo spreekt God de Heer:

„Onderhoudt het recht en doet wat rechtvaardig is, want mijn heil is in aantocht, mijn gerechtigheid zal zich openbaren.”

„De vreemdelingen die zich bij de Heer aansluiten om Hem te dienen, die zijn naam met liefde vereren en zijn dienaren willen zijn, allen die de sabbat onderhouden en hem niet onteren, die trouw blijven aan mijn verbond, hen breng Ik naar mijn heilige berg en Ik geef hun vreugde in mijn huis van gebed. Hun brand- en slachtoffers zullen Mij aangenaam zijn op mijn altaar, want mijn huis zal worden genoemd: een huis van gebed voor alle volken.”

TWEDE LEZING

BRIEF AAN DE ROMEINEN 11, 13-15.29-32

Broeders en zusters,

Ik, Paulus, richt mij tot u die uit het heidendom gekomen zijt. Ik ben weliswaar apostel van de heidenen, maar ik schat dit ambt juist hierom zo hoog, omdat ik hoop mijn eigen volk tot na-ijver te prikkelen en er althans enigen van te redden. Want als hun verwerping de wereld verzoening heeft gebracht, wat kan dan hun aanneming anders betekenen dan leven uit de doden?

Maar God kent geen berouw over zijn genadegaven noch over zijn roeping. Zoals gij eertijds aan God ongehoorzaam zijt geweest, thans echter, dankzij hun ongehoorzaamheid, ontferming hebt gevonden, zo is thans Israël op zijn beurt ongehoorzaam geworden, opdat zij ten gevolge van de u betoonde ontferming, erbarming zouden vinden. Zo heeft God allen in ongehoorzaamheid opgesloten om allen in te sluiten in zijn ontferming.

EVANGELIE

MATTEÛS 15, 21-28

In die tijd trok Jezus zich terug naar de streek van Tyrus en Sidon. Op een gegeven ogenblik trad een Kananese vrouw afkomstig uit dat gebied naar voren, luid roepend: „Heb medelijden met mij, Heer, Zoon van David! Mijn dochter is van een duivel bezeten en wordt verschrikkelijk gekweld.” Maar Hij gaf haar in het geheel geen antwoord.

Toen wendden zijn leerlingen zich tot Hem met het verzoek: „Stuur die vrouw toch weg, want ze blijft ons achterna roepen.”

Hij antwoordde: „Ik ben alleen maar tot de verloren schapen van het huis van Israël gezonden.”

Maar de vrouw kwam naderbij, wierp zich voor zijn voeten neer en zei: „Heer, help mij!”

Hij gaf haar ten antwoord: „Het is niet goed het brood dat voor de kinderen bestemd is aan de honden te geven.”

„Toch wel, Heer,” sprak zij, „want de honden eten immers toch ook de kruimels die van de tafel van hun meesters vallen.”

Daarop zei Jezus haar: „Vrouw, ge hebt een groot geloof! Uw verlangen wordt ingewilligd.” En van dat ogenblik was haar dochter genezen.

Schriftlezingen

© Katholieke Bijbelstichting Breda, www.bijbel.net

COMMENTAAR BIJ DE ZONDAGSLEZINGEN A-JAAR

— Luc DEVISSCHER —

De aanhoudster wint

EVANGELIE • Kan een Zoon van God bijleren van een mens? Misschien deins je terug van dergelijke vraag. De Mensenzoon is immers volmaakt, niet? Goed, maar is Jezus als zoon van mensen niet tegelijk ook onvolmaakt? De kleine Jezus heeft als ieder ander mens-kind leren lopen en spreken. Met vallen en opstaan. Was Hij op zijn dertigste plotseling volleerd? Helemaal God geworden en het menszijn ontgroeid? De antwoorden daarop zijn niet eenduidig. Die vragen hielden ook Matteüs en zijn tijdgenoten bezig: hoe rijm je twee zijnsvormen – een goddelijke én een menselijke – in Jezus uit Nazaret, een volbloed Jood met een stamboom die over koning David heen tot Abraham reikt (zie Matteüs 1, 1-17)?

Jezus is uitgeweken naar Tyrus en Sidon, twee steden in Syro-Fenicië, aan de kust van de Middellandse Zee. Hij heeft een dispuut achter de rug met Farizeeën en Schriftgeleerden uit Jeruzalem. Ze zijn gevallen over zijn woorden over God en de joodse traditie en voelen zich beledigd. Jezus beseft dat hij hun verbetering om Hem uit de weg te ruimen nog meer heeft opgewekt (zie Matteüs 15, 1-20) en kiest – voorlopig nog – het zekere voor het onzekere. Hij wijkt uit. Te midden van heidens gebied gebeurt het onverwachte. Een Kananese vrouw – een subtiele verwijzing naar de tijd van Abraham? – komt naar buiten en vraagt zijn tussenkomst voor haar kind dat gekweld wordt door demonen. De vrouw spreekt Jezus aan als Zoon van David. De stamboom van Jezus uit Nazaret komt tot leven.

Jezus reageert niet op haar verzoek. Hij zwijgt. De leerlingen komen tussenbeide. Ze manen Jezus aan de vrouw weg te sturen omdat ze Hem maar achterna blijft schreeuwen. Jezus antwoordt dat Hij uitsluitend gekomen is voor de verloren schapen van Israël. Eigen overtuiging of een test? De vrouw houdt aan. Ze komt nog dichterbij Jezus en werpt zich voor zijn voeten neer. „Help mij!” Jezus houdt voorlopig afstand. Zijn brood is niet voor honden bestemd.

Jezus lijkt wel Kuifje in Afrika. Dat beeldverhaal van Kuifje bevat volgens sommigen elementen die schokkend en beledigend zijn op het vlak van rassengelijkheid. Ook het voorbeeldverhaal van Matteüs is niet min: een vrouw als een hond. Toch is ‘hond’ niet echt een scheldwoord. Zoals Hergé ‘zwarten’ tekende in de geest van de burgerlijke jaren 1930 spreekt Jezus hier op een joodse manier over de heidenen. De vrouw zelf neemt er geen aanstoot aan. Maar volgens haar slaat de Zoon van David niettemin de plank mis met zijn Israëlitisch brood. De honden lusten wel degelijk pap van dat brood, zij het als kruimels die vallen van de tafel van de heren! Merk op dat de vrouw intussen Jezus al driemaal aangesproken heeft als „Heer”. Begint er iets te dagen in het bewustzijn van Jezus? Feit is dat Hij capituleert. Sterker nog, Hij prijst het grote geloof van de vrouw uit Kanaän. Op slag is haar dochter genezen.

„De traditie mag het woord van God niet ontcrachten.” Dat zei Jezus zelf nog tegen de Farizeeën en Schriftgeleerden (zie Matteüs 15, 6). Of zoals de Franse Jezuïet Henri de Lubac het later onder woorden bracht: „Traditie mag zich niet vernauwen tot tradities.” Mijlenver van Jeruzalem wordt Jezus door een buitenstaander geholpen zijn eigen beeld daarover bij te sturen. Hij ziet hoe het (joodse) geloof in de komst van het koninkrijk aanwezig is in die vrouw.

De noodvraag van een vrouw uit een heidens gebied stuurt de zending van de Messias bij. Hoe zit het met onze zending? Laten we die ook bijspijkeren door vragen van mensen in nood? Of moeten die zelf van hun kruis afkomen? Jezus week af van Israël omdat Hij er geen geloof meer vond. Wijkt Hij ook af van zijn Kerk?

EERSTE LEZING • De zogenoemde Derde Jesaja komt aan het woord. Een profeet van na de ballingschap. Wie behoort tot de gemeente van Jeruzalem? Heeft Israël in den vreemde zijn lesje geleerd? God trekt geen grenzen. De wereld is multinationala en dus één. Vriend en vreemdeling zijn welkom op zijn heilige berg. In zijn kleurrijke verbond is plaats voor al zijn getrouwen. Aldus spreekt God de Heer.

LEZING UIT PAULUS • Ook Paulus heeft iets met het vreemde. In Rome richt hij zich tot de heidenen die zijn toegetreden tot de christelijke geloofsgemeenschap. Zij zijn overgegaan van ongehoorzaamheid naar ontferming. Dat mag een heilzame prikkel zijn voor het ‘eigen volk’. Ook zij staan voor de uitdaging te leven.

- De commentaren op de Schriftlezingen zijn op Twitter te volgen via @DevisscherLuc
- Reacties welkom via luc.devisscher@ccv.be